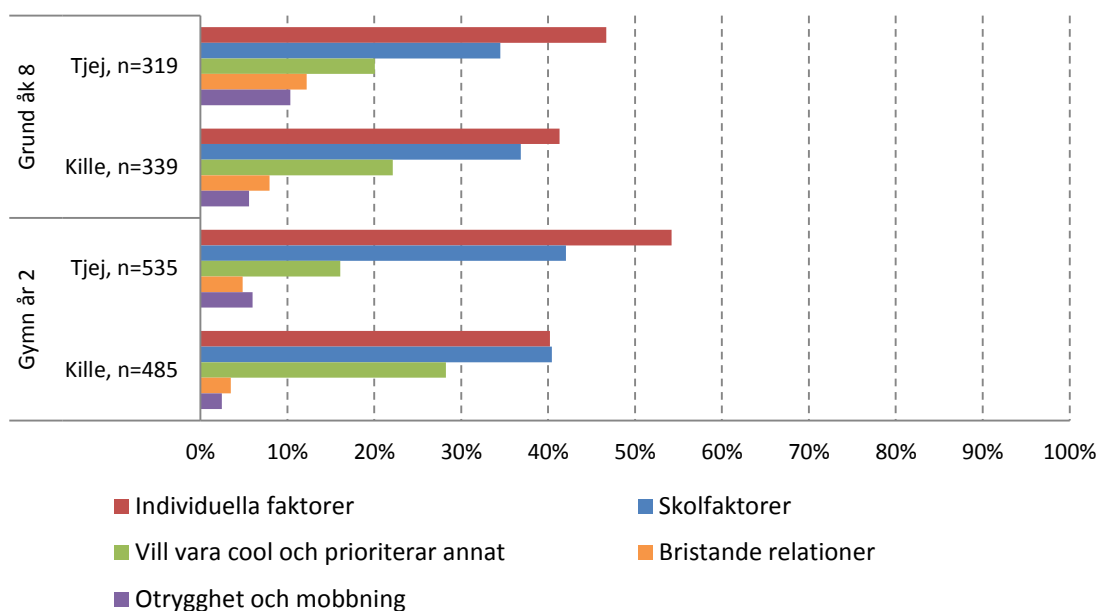

Anledningar till skolk

I webbenkäten Om mig 2016 fick elever, i årskurs 8 på grundskolan och årskurs 2 på gymnasieskolan i Östergötland, i fritext beskriva anledningar till varför man själv skolkar eller varför man tror att andra gör det. Svaren är kategoriserade och sammanställda i figurer och citaten är hämtade från både grundskole- och gymnasieskoleelever.

Elever som själva skolkar menar att den vanligaste anledningen är personliga skäl som att man inte mår psykiskt bra, och har ångest eller är deprimerad, eller bara är trött och inte orkar gå till skolan. Brist på motivation och skoltrötthet på grund av dåliga lektioner uppgavs också kunna leda till skolfrånvaro. Andra vanliga förklaringar var att man skolkar för att få respekt och vara med andra som skolkar eller för att man prioriterar andra roligare aktiviteter. En något högre andel tjejer uppgav bristande relationer till vänner, föräldrar och lärare som skäl till skolk. Otrygghet och mobbning som orsak minskade något under gymnasiet.

Figur 1. Anledningar till varför elever skolkar per årskurs och kön. Data från Ommig 2016.

"Jag var med kompisar istället och pallade inte att gå till skolan"

"Lider av ångest varav jag inte klarar av att gå på lektioner ibland"

"Orkade inte träffa kompisar och lärare som varit taskiga"

"Jag tycker att min idrottslärare beter sig sexistiskt och behandlar eleverna olika på grund av deras fysiska hälsa"

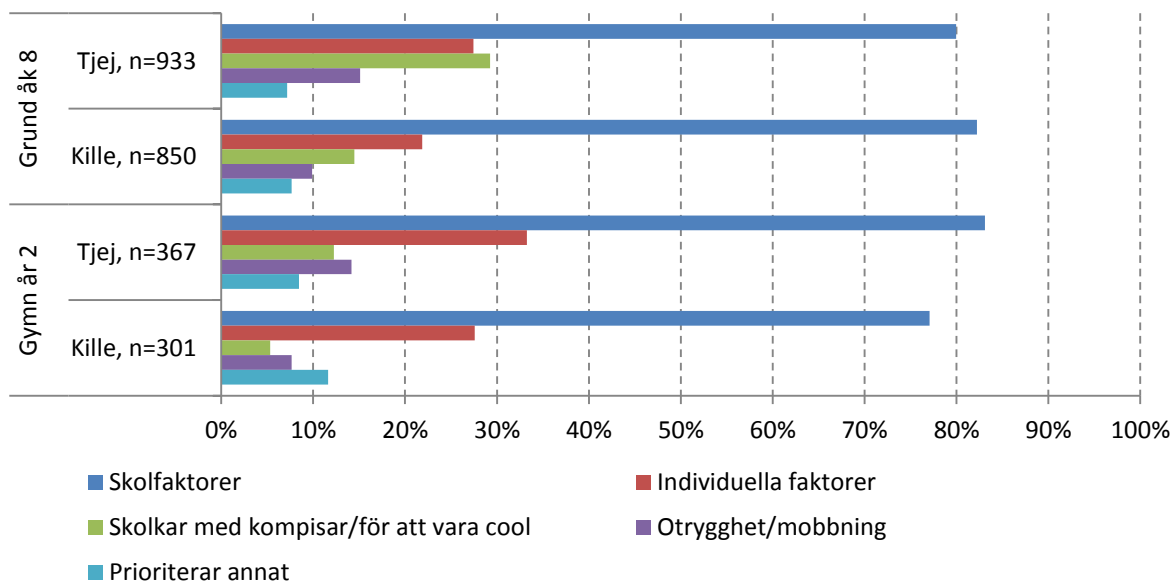
"Hade en håltimme på 4 timmar och därefter 1 lektion som jag ansåg var onödig att gå på"

"onödig dag i skolan. Vi gjorde inget vettigt samtidigt som jag hade mycket att göra i skolan och privatlivet"

När elever beskrev varför andra skolkar var skolfaktorer den vanligaste förklaringen. Att elever inte orkar med skolan eller lektionerna och är allmänt skoltrötta och omotiverade eller bara tycker att vissa lektioner är meningslösa. Många trodde även att brister hos lärare, som att de är oförstående och inte ger tillräckligt med stöd eller stimulans, kunde orsaka skolk. En annan anledning var rädsla för misslyckande och dåligt självförtroende, att elever undviker uppgifter och lektioner som de tycker är svåra och att även högpresterande elever reagerar på alltför höga krav och press ifrån skolan.

Därefter var individuella faktorer som hälsa, välmående och relationer en vanlig förklaring. Många trodde att trötthet eller ren lathet låg bakom skolk men även känslor av osäkerhet, nedstämdhet och ångest. Dessa känslor antogs kunna bero på dåliga hemförhållanden, bristande stöd från nära relationer eller andra privata problem och livshändelser.

Framför allt flickor i grundskolan trodde att andra skolkar för att de vill verka tuffa. Och både grund- och gymnasieelever hade en gemensam bild av att mobbning och utanförskap kunde ligga bakom skolk. En annan förklaring som framför allt killar i gymnasieskolan lyfte fram var att elever skolkar för att de vill göra andra roligare saker som att spela dataspel och umgås med vänner.

Figur 2. Förklaringar per årskurs och kön till varför andra elever skolkar. Data från Om mig 2016.

"För att man inte vill gå till skolan för att man inte gillar antingen lärarna eller skolan. Om man har någon tråkig lektion som man vill missa"

"Det kan vara för mycket i skolan att man psykiskt inte orkar, blir helt slut och behöver en paus"

"Man mår dålig, har ångest eller kan inte koncentrera sig av andra själ som man också mår dåligt av"

"För att man är trött och inte känner att man orkar gå till skolan eller för att man blir illa behandlad i skolan och känner sig ledsen. Eller för att man tycker att man är så dålig på skolarbetet att det inte spelar någon roll om man är där eller inte. Eller för att man struntar i sina betyg och tycker att något annat är roligare t.ex vara med kompisar som också skolkar. Eller så kanske det anses coolt av vissa att skolka och man faller för grupptricket"

"För man blir mobbad i skolan av elever och lärare"

Skolfrånvaro är ungefär lika vanligt bland tjejer som killar och ökar betydligt från nästan en tredjedel av eleverna i grundskolan till nästan två tredjedelar av eleverna i gymnasieskolan.

Tabell 1. Andel elever per årskurs och kön som har skolkat någon gång. Data från Om mig 2016.

		Ja (%)	Nej (%)	Antal
Grundskolan årskurs 8	Tjej	26,8	73,2	1644
	Kille	28,2	71,8	1698
Gymnasieskolan årskurs 2	Tjej	55,4	44,6	1327
	Kille	57,1	42,9	1230